

Ο ΘΕΑΤΗΣ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΗΘΙΚΟΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ,
ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΙΚΟΝ.

Ἀριθμὸς 7. Περίοδος πρώτη. Τῆ 1 Φεβρουαρίου. 1837.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ.

Κοινωνικὸν Θεώρημα.

Ἡ κοινὴ γνώμη εἶνε ἡ γνώμη ὄλων, τὸ ἄθροισμα τῶν γνώμων ἐκάστων, ἢ καὶ τῶν περισσοτέρων, ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδιῶν, νέων, τελείων, γερόντων. Ἡ ἀξία τῆς καὶ ἡ ἐκφρασις τῆς διαφέρουσι κατὰ τὸ κλίμα ὅπου κατοικοῦσι τὰ ἔθνη, κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς παιδείας, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ πολιτεύματός των. Ἡ κοινὴ γνώμη τῶν ἀγρίων καὶ νομάδων λαῶν, εἶνε μικρὰ καὶ φαύλη περὶ μικρῶν καὶ φαύλων πραγμάτων. Περιορισμένοι εἰς τὸ νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς ἐπαρκείαν τῶν φυσικῶν ἀμέσων χρεῖων διὰ τοῦ κυνηγίου, τῆς ποιμενικῆς, ἢ ἀλιευτικῆς, πατρίδα μὴ γνωρίζοντες, ἀλλ' ἐναλλάξ εἰς τύπους διατρώους φερόμενοι, μᾶλλον δὲ, τὴν πατρίδα μετ' ἑαυτῶν φέροντες ὅπου νομάς καὶ ἄγραν εὐρίσκουσι, ἀφορμὴν δὲν ἔχουσι νὰ ἐκφράξωσι τὴν γνώμην των, παρ' ὅταν αἱ ἡγεμόνες των, φυλάρχαι, ἢ πατριάρχαι, βλέπτωσι τοὺς πορισμούς των καὶ τότε τὴν ἐκφράξωσι διὰ βίας ἐμπράκτου, διὰ τοῦ πολέμου, ἐτρεοφύλου ἢ ἐπιδημίου. Τὰ γεωργικὰ ἔθνη πρῶτα πατρίδα ἀπέκτησαν. Ἡ γῆ δουλευθεῖσα καὶ διαιρεθεῖσα εἰς κλήρους, ἐσταθέρωσε τὰς κτήσεις. Πέριξ, ἀντὶ σκηνῶν, καλύβαι ἡμέρων ἀνθρώπων ἐπήχθησαν, καὶ πόλις ἐσχηματίσθη. Τὸ δίκαιον ἐκλήθη εἰς φρουρὰν τοῦ ὠφελίμου, καὶ μεγάλα ἔορτα ἐπανηγυρίσθησαν εἰς τιμὴν τῆς Δήμητρος, θεσμοφόρου θεᾶς. Ἡ κοινωνικὴ αὕτη κατάστασις, καὶ μάλιστα ὅσω πλέον συνεδυσθη μετὰ τὴν διαχώρισιν τῶν ἐπιτηδευμάτων, μετὰ τὴν χειροτεχνικὴν καὶ ἐμπορικὴν βιομηχανίαν, ἰδίως δὲ τὴν διὰ ναυτιλίας, ἐγέννησεν εὐπορίαν καὶ δύναμιν, αἱ ὁποῖαι συνεφέιλκυσαν τὴν σοφίαν, καὶ οὕτως